

Hindoeschool speelt in op ambitie en heeft succes

'Multiculturelen onderwijsteams verhogen de kwaliteit'

HINDOESTANEN ZIJN PRESTATIEGERICHT EN HINDOESCHOLEN SPELEN DAAR OP IN. KINDEREN WILLEN MEEKOMEN IN DE KLAS. DAT VERKLAART VOLGENS ONDERZOEKER SHARDA ROELSMASOMER VOOR EEN GROOT DEEL DE GOEDE PRESTATIES VAN DE LEERLINGEN. HUISWERK EN EEN JUF OF MEESTER DIE GELOOF HEEFT IN JE KUNNEN. DAT HEEFT EEN ENORME IMPACT OP DE LEERLINGEN.

Hindoebasisscholen presteren opmerkelijk goed. Zij scoren hoog en verwijzen het merendeel van hun leerlingen naar havo en vwo. Dat blijkt uit het promotieonderzoek *De kwaliteit van hindoescholen* van Sharda Roelsma-Somer. Zij vergeleek in de wijken Schilderswijk en Transvaal in Den Haag twee hindoescholen met een christelijke, een islamitische en twee openbare basisscholen. De Shri Vishnuschool en de Vahonschool tellen ieder ongeveer vijfhonderd leerlingen van vooral Surinaamse afkomst.

De onderzochte hindoescholen bleken het niet alleen beter te doen dan gezien de achtergrond van hun leerlingen mocht worden verwacht. Ze bevonden zich met de Cito-eindtoets ook boven het gemiddelde van de vier grote steden. De prestaties van de hindoescholen zijn des te opmerkelijker, omdat het curriculum voor deze leerlingen zwaarder is dan op de andere scholen. Naast het Nederlandse leerplan volgen de kinderen extra vakken als Hindi, traditionele dans en muziek en elementaire kennis van het hindoeïsme.

Verklaringen voor de hoge resultaten vindt Roelsma-Somer in factoren buiten school, en dan vooral in de ambities

Sander Dekker: geen segregatie

De Haagse wethouder van onderwijs Sander Dekker nuanceert de conclusies uit het onderzoek van Sharda Roelsma-Somer enigszins. Hij maakt zich bovendien zorgen om de, wat hij noemt, bijzonder eenzijdig samengestelde populatie op de hindoescholen. 'Ik wist wel dat leerlingen op hindoescholen het wat leerprestaties betreft goed doen. Veel Hindostaanse ouders stimuleren hun kinderen tot prestaties. Dat is zeer te prijzen. Maar als ik het onderzoek goed lees, dan blijkt dat alle met elkaar vergeleken scholen min of meer gelijk scoren op zaken als schoolklimaat en de kwaliteit van onderwijs. We hebben hier ook openbare, protestants-christelijke en katholieke scholen met een zeer gemengde populatie. Vergeleken daarmee doen hindoescholen het niet beduidend beter.' Zeker zo belangrijk als de leerprestaties, vindt Dekker het dat jongeren andere culturen en achtergronden ontmoeten. 'Culturele diversiteit moet niet alleen gelden voor het lerarenteam, maar

ook voor de samenstelling van de leerlingenpopulatie. Jonge mensen met verschillende achtergronden, die in een stad als Den Haag samen moeten leven, moeten leren hoe je met elkaar omgaat.' Dekker is geen voorstander van meer hindoescholen in de stad, zoals de Stichting Hindoe Onderwijs wil. Hij vindt dat in het onderwijs segregatie juist moet worden voorkomen. 'We hebben hier hele goede scholen in de stad. Ik weet dat ik balanceer op het koord, maar ik ben er niet voor om voor iedere doelgroep aparte scholen te stichten. Mensen moeten op jonge leeftijd integreren en leren omgaan met andere culturen en achtergronden.' In maart organiseert het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt een debat naar aanleiding van het onderzoek. De wethouder gaat daar met de onderzoeker in discussie.

van Hindostanen en hun wil tot presteren. Daarbij hebben Hindostanen met hun migratieachtergrond de behoefte om zich als nieuwkomer waar te maken. De kinderen identificeren zich met de ambities van hun ouders en leerkrachten. Ze weten vaak niet beter, want ze leven binnen een kleine gemeenschap; de leerkracht is familie of kent de ouders. Ouders verwachten veel van school en van hun kinderen. Directie en leerkrachten spelen daar op in. Geen talent van het kind mag onbenut blijven. Kinderen krijgen werk mee naar huis en ouders verwachten dat ook. Als je voor een dubbeltje bent geboren, kun je altijd nog een kwartje worden, is de stelregel.

Roelsma-Somer: 'Op het Montessori mochten ze eerst twee uur iets creatiefs doen. Daar hebben die ouders voor gekozen. De directeur van de hindoeshool zegt: 'Eerst twee uur spelen en daarna taal en rekenen, dat kan ik niet verkopen. Eerst leren en dan de fun, niet andersom.' 99 procent van de gesprekken met ouders gaat over cognitieve vakken. Op welk niveau is mijn kind? Wat is zijn toekomstperspectief? En pas veel later: mijn kind speelt toch ook wel?'

Het moeten presteren legt een enorme druk op de kinderen. Maar de kinderen hebben zelf de ambitie ook en die blijft meespelen in het voortgezet onderwijs, ook in het vmbo. Roelsma-Somer: 'Ik heb een jongen gesproken, die halverwege de basisschool vanuit Suriname naar Nederland kwam. Hij kreeg in groep 8 vmbo-advies en heeft daar vier dagen om gehuild. Zijn moeder zei: bewijs maar dat je het kan. Ze geloofde wel in zijn talent, maar ze kwamen vanuit een ander land in een ander onderwijssysteem. Maar het is hem dus gelukt.'

De heer Gokoel, directeur van de Vahonschool, beaamt dat de meeste kinderen van zijn school goed terecht komen. Zijn eigen zoon studeert nu aan de universiteit en die had ook op het lyceum geen aansporing nodig. Gokoel: 'Het gaat om een combinatie van onderwijs en het Hindostaan zijn. Planning is belangrijk. Wij werden door andere scholen gehoord toen we kinderen huiswerk gingen geven. Natuurlijk komt spelen op de eerste plaats, maar met huiswerk train je de kinderen een planning te maken. Verder is voor ons onderwijs bijzonder dat we een huiselijke omgeving creëren, waarin kinderen zich in alle rust en geconcentreerd kunnen wijden aan hun werk.' Een strakke discipline is volgens Gokoel goed voor het pedagogisch klimaat. 'De uitleg van een leerkracht komt beter tot zijn recht in een klas waarin niet iedereen door elkaar schreeuwt.'

Freddy Weima: verhoogde kwaliteit

Volgens Freddy Weima, directeur van het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) uit Den Haag, blijkt uit deze praktijkvoorbeelden dat multiculturele onderwijsteams de kwaliteit van het onderwijs verhogen. 'Aan deze twee hindoescholen zie je hoe belangrijk het is dat kinderen en ouders een rolmodel hebben. Ze zijn er ook een voorbeeld van dat onderwijs in aandachtswijken kwaliteit kan hebben. Het SBO doet veel om de culturele diversiteit in onderwijsteams te versterken. Allochtone leraren zijn thuis in twee culturen, slaan bruggen en brengen waardevolle kennis de school in. Veel meer basisscholen zouden allochtone pabostudenten stageplaatsen kunnen aanbieden. Dan krijgt culturele diversiteit meer vorm dan nu vaak het geval is.'

Meer informatie op www.onderwijsarbeidsmarkt.nl

Op de hindoescholen werken voornamelijk Hindostanen. Maar belangrijker dan dat het team een afspiegeling is van de leerlingenpopulatie, vindt Roelsma-Somer de gedrevenheid van de leerkracht. 'Het heeft een enorme impact als juf of meester in je kunnen gelooft. Een oud-leerling vertelde mij dat de juf alles uit de kast heeft gehaald om hem te helpen het vermenigvuldigen onder de knie te krijgen. Blijkbaar was het een element van haar karma om zo goed mogelijk onderwijs te geven. Dat heeft direct invloed op de kwaliteit.'

'Met een goed gemotiveerd team heb je al heel wat in huis', vindt ook de heer Mohan, directeur van de Shri Vishnuschool. 'Wij willen de betere scholen zijn. En wij werken in het verlengde van de thuissituatie, met goede afspraken met kinderen en ouders. We weten wat ouders verwachten. In gesprekken met kinderen wijzen we erop dat ze zelf iets moeten doen om wat te worden in de maatschappij. Alleen maar meer huiswerk geven, helpt niet. Zo'n kind moet het ook inzien. En dan hoeft een zwarte school niet een slechte school te zijn.'

Hindoestaanse leerkrachten en ouders komen elkaar voortdurend tegen, op feestjes, in de toko, vaak wonen ze in dezelfde wijk. Juf of meester wordt aangeklampt op de markt. Ouders willen weten hoe het met hun kind gaat en dan wordt er meteen een afspraak gemaakt. Roelsma-Somer: 'Ouders kiezen bewust voor hindoescholen om de kwaliteit. Hindoeïsme komt soms pas op de tweede plaats. De ouders zijn mondig. Vooral moeders zijn goed opge-

Ger Rolsma: identiteit maakt sterker

Ger Rolsma was niet verrast door de resultaten van het onderzoek van Sharda Roelsma-Somer. Rolsma coördineert de vijf hindoescholen die zijn aangesloten bij de Stichting Hindoe Onderwijs (SHO), waaronder de Shri Vishnuschool. 'We wisten al dat we iets hoger scoorden dan de omliggende scholen, maar als een promovenda dat bewijst, heeft dat meer gewicht.' De Shri Vishnuschool werd in 1988 als eerste hindoeschool opgericht omdat de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs onvoldoende aansloot bij de kinderen uit de Hindostaanse cultuur, aldus Rolsma. 'Hindostaanse kinderen werden vaak naar het speciaal onderwijs verwezen, omdat ze wat stiller zijn in de klas en de leerkracht dacht dat er dus iets mis was. De leerkracht begreep niet dat dat in hun cultuur een teken van respect is voor volwassenen. Daarnaast wil ook de hindoe het hindoeïsme overdragen op zijn kinderen. Opvoeding voor de maatschappij hoort daar al twintig jaar bij. Als de kinderen van school komen, zijn zij zich bewust van wie zij zijn. Ze weten waar hun identiteit voor staat. Dat schermt ze niet af, maar maakt ze juist sterker.' Gezien de resultaten heeft het onderwijs op de hindoescholen blijkbaar een meerwaarde. Die meerwaarde is onderwerp van een congres dat de SHO op uitnodiging van wethouder Baldewingsh van integratie nog dit jaar organiseert. Rolsma: 'Wij laten daar zien hoe wij het doen en kijken waar het verschil met andere scholen in zit. Is het bijvoorbeeld meer regelmaat op scholen? Of is het dat docenten beter kunnen differentiëren omdat ze de kinderen kennen? Wij zullen dat die dag samen met andere betrokkenen uit het onderwijs onderzoeken.'

leid, van mavo tot universitair. Het zijn ook de moeders die naar de ouderavonden komen, op school het woord voeren, de kinderen helpen met huiswerk. Zij verwachten ook huiswerk, ook in de kleine schoolvakanties. Mijn advies is: geef een kind wat mee, al is het maar één bladzijde om te lezen. Als ouders dan vragen: heb je geen huiswerk te doen, dan kan het kind zeggen: dat is af. En dan zijn alle partijen tevreden.'

Lutje Niemantsverdriet ■

Foto's, uitgezonderd die van Sander Dekker, zijn van Henry Badeloe

VBS-Maatwerk

Naast de vertrouwde VBS-diensten in het kader van ledenservice en belangensbehartiging, levert de VBS maatwerk op verschillende terreinen van schoolbestuur en schoolmanagement. Goed om in de gaten te houden als u in uw eigen situatie behoefte heeft aan advisering en begeleiding!

U kunt onder andere een beroep op de VBS doen voor:

- advies en begeleiding bij de inrichting van bestuur en management (o.a. bovenschools management, raad van toezicht-model, policy governance-model e.d.)
- in-service scholing van bestuur en management
- ondersteuning van bestuur en management, zowel structureel als op interimbasis
- onderzoek en begeleiding van (bestuurlijke) fusies en andere samenwerkingsvormen (coöperatie, federatie e.d.)
- organisatie- en conflict diagnose
- bestuurlijke bouwprocesbegeleiding
- adviezen bij de inrichting van financieel schoolmanagement
- advies en ondersteuning in de toepassing van ICT in primaire en secundaire onderwijsprocessen
- juridisch maatwerk op alle terreinen van het onderwijs(arbeids)recht
- begeleiding in juridische procedures en procesondersteuning.

Op de genoemde gebieden heeft de VBS ervaren specialisten beschikbaar. Vanwege de unieke positie in het landelijke onderwijsnetwerk beschikt de VBS over up-to-date informatie. Tenslotte kan de VBS maatwerk aan leden leveren tegen een zeer concurrerend tarief.

Voor informatie of offertes kunt u terecht bij
 drs. J.A. (Hans) Verboon
 (coördinator VBS-Maatwerk)
 Bezuidenhoutseweg 251-253,
 2594 AM Den Haag
 telefoon 070 - 331 52 52,
 fax 070 - 381 42 81
 of e-mail vbs@vbs.nl